

Marcel Pheijffer

De invulling door de NBA van het PE-onderwerp 'continuïteit' geeft voor accountants in business te denken, vindt Marcel Pheijffer.

DISCUSSIE | Column | 26 februari 2021

Ergernis inzake inhoud geven aan PE-verplichtingen NBA

Met forse tegenzin zal ik binnenkort een PE-portfolio opmaken. Het is een nieuw onderdeel waaraan welwillende collega's - net als ik - vast zullen gaan voldoen. Omdat zij 'welwillend' zijn, voldeden zij in het verleden ook al aan de PE-regels. Zo heb ik menig collega iets over ons vak mogen vertellen, waarna regelmatig onderhoudende, boeiende en leerzame discussies ontstonden. Voor dergelijke welwillende collega's is een portfolio nauwelijks nodig: zij volgen cursussen omdat zij hun vak willen bijhouden, up-to-date willen zijn om hun cliënten goed van dienst te zijn, om kwaliteit te kunnen blijven leveren en uiteraard ook omdat zij zich willen blijven ontwikkelen. Dat zij een PE-portfolio moeten invullen, nemen ze op de koop toe.

Helaas zijn er ook minder welwillende collega's, die niet aan de PE-verplichtingen (willen) voldoen. Menigeen mocht de afgelopen jaren voor de Accountantskamer verschijnen en kreeg vervolgens een maatregel opgelegd. Daarbij werd een min of meer standaardoverweging door de Accountantskamer aangevoerd, namelijk: "Eén van de essentiële vereisten voor een goede beroepsuitoefening is het voortdurend op peil houden van de deskundigheid. Betrokkene komt over de driejaarscyclus nog X PE-punten te kort. Het vastgestelde verzuim duidt erop dat bij betrokkene onvoldoende besef aanwezig was van het belang dat het fundamentele beginsel van deskundigheid en zorgvuldigheid heeft voor een adequate beroepsuitoefening van elke accountant en voor het publieke vertrouwen in een goede uitoefening van het accountantsberoep. Redenen om betrokkene dit tekortschietende besef niet aan te rekenen, zijn niet gebleken."

Ik kan mij volledig vinden in deze overweging van de Accountantskamer. Mijn tegenzin zit dan ook niet in het moeten voldoen aan bepaalde verplichtingen, maar wel in de wijze waarop de NBA haar leden in dat proces instrueert. Laat ik een concreet voorbeeld noemen: de verplichte PE-activiteiten inzake het onderwerp continuïteit. Een onderwerp dat vaak in één adem wordt genoemd met een ander belangrijk thema voor de beroepsuitoefening: fraude. Bovenal gaat het hier om twee onderwerpen waarbij het publiek belang in het geding is. Zowel in geval van fraude als bij discontinuïteit, kan sprake zijn van forse maatschappelijke schade. Voor aandeelhouders, schuldeisers, werknemers en andere belanghebbenden.

De Commissie Toekomst Accountancysector (CTA) en de Monitoringcommissie Accountancy (MCA), maar ook diverse buitenlandse onderzoekscommissies, hebben gewezen op het belang van het onderwerp continuïteit. Met name ten aanzien van de controlepraktijk. De achtergrond waarom dergelijke commissies op het onderwerp wijzen, is dat het in de controle niet altijd goed gaat bij de controle van de continuïteitsveronderstelling en de toelichting van dit punt in de jaarrekening.

De NBA heeft de PE-verplichting in deze echter niet beperkt tot de openbare praktijk, maar stelt de cursus verplicht voor een brede groep accountants. Bijvoorbeeld ook aan de brede groep accountants in business, waar ik onder val. Recent kreeg ik mailings vanuit de NBA waarin het cursusaanbod voor het verplichte onderwerp aan bod kwam. Ik heb met name gekeken naar het cursusaanbod voor mijn doelgroep en kreeg de volgende cursussen aangeboden:

- Strategie voor Digitale Transformatie
- Workshop Carbon Footprint
- Online training DCF-bedrijfswaardering in 1 dag
- Corporate treasury management
- Business Process Management in één dag
- Summer School 2021: Innovatie & Change
- Webinar FinOps Hoe beoordeel je een IT-investering
- Masterclass Internal Control
- Controller & Continuïteit
- Summer School 2021: Continuïteit en crisis
- Webinar Continuïteit en inzicht liquiditeit.

Bij de laatste drie cursussen is het belang daarvan voor het verplichte PE-onderwerp evident. Voor de andere echter niet of nauwelijks. Daarmee misken ik niet dat een gebrek aan digitale transformatie en/of innovatie binnen ondernemingen tot discontinuïteit kan leiden. Evenmin misken ik het belang van de andere genoemde onderwerpen, noch het belang van de cursus of de deskundigheid van de docenten, en ook niet het nut om dergelijke cursussen vanuit de NBA aan te bieden.

Maar de cursusomschrijvingen leggen niet of nauwelijks de link met het onderwerp continuïteit - het wordt er soms met de haren bijgesleept - laat staan dat de omschrijving rechtvaardigt dat met het volgen van de cursus adequaat en voldoende invulling wordt gegeven aan de door de NBA opgelegde verplichtingen. De volgende opmerking bij diverse cursussen acht ik dan ook niet terecht maar misplaatst: "Met het volgen van dit programma adresseer je het NBA verplicht onderwerp 2021 Continuïteit, voor accountants in business."

Voorgaande klemt temeer, daar met het opstellen van het PE-portfolio door de NBA meer ruimte, vrijheid en verantwoordelijkheid aan de accountant als professional wordt gegeven om invulling te geven aan diens verplichtingen. Het is de vraag of derden, buitenstaanders, vertrouwen in een dergelijk systeem hebben, of dat zij dat te vrijblijvend zullen vinden. De manier waarop de NBA omgaat met de invulling van het onderwerp continuïteit - nota bene een **verplicht** onderwerp - geeft in dat verband ernstig te denken. Ik heb daar als accountant in business al moeite mee, laat staan wat de geloofwaardigheid ervan voor de buitenwereld zal zijn...

Marcel Pheijffer (1967) is hoogleraar Forensische Accountancy aan de universiteiten Nyenrode en Leiden.

GERELATEERD

NIEUWS | 11 juni 2021

NBA Opleidingen start weer met fysieke bijeenkomsten

Na een lange periode van online cursussen en trainingen organiseert NBA Opleidingen vanaf deze maand ook weer een aantal fysieke bijeenkomsten. →

NIEUWS | 16 maart 2021

NBA stopt met webinars over nieuwe PE-regeling

Ruim vijfduizend NBA-leden hebben sinds september 2020 deelgenomen aan de serie webinars van de beroepsorganisatie over de nieuwe PE-regeling. De reeks is nu afgerond.... →

PERMANENTE EDUCATIE | 11 januari 2021

Opleiden zonder punten is nog even wennen

De eeuwige strijd in opleidingenland tussen verplichting en verantwoordelijkheid kantelt in de accountancy. PE-punten vervallen, accountants moeten eigen leerroutes... →

NIEUWS | 13 november 2020

NBA: PE-inhaalverplichting over 2020 loopt tot medio 2021

NBA-leden voor wie over 2020 nog de oude PE-systematiek geldt, krijgen tot en met 30 juni 2021 de gelegenheid om te voldoen aan de PE-verplichting 2020. Dat heeft... →

MAGAZINE | 06 november 2020

Het nieuwe PE-model: meer keuze, meer verantwoordelijkheid

Belangrijk fundament onder de kwaliteit van het accountantsberoep is het systeem van permanente educatie. Begin 2019 is gekozen voor een nieuw systeem, dat vanaf... →
